

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr. Indúlt: Pénteken, Januárius' 31-dikén, 1834.

9.

N A G Y B R I T A N N I A.

(Times.) Ha Tractatusokra építeni lehet, akkor Donna Mária, Szövetségesének az Angoly Királynak segédelmére számot tarthat. De a' Morning Post erre azt feleli: Előbb a' Tractatusnak foglalatját kell megtekintenünk, azután lehet megítélni, van e' helye a' kívánságnak, vagy nints? Ha talán valaha megtörténnék, hogy Spanyol, és Frantzia Ország Királyai, akár külön, akár együtt, Portugalliát haddal támadnák meg, vagy ebbeli szándékokat tsak távolról is gyanittatnák, akkor a' Nagy Britanniai Király vesse magát közbe az említett Hatalmasságoknál a' békesség fenntartása végett, és ha talán lépések siker nélkül maradna, úgy hogy az említett Királyok, vagy egyik közzülök Portugalliát tsak ugyan haddal szállaná meg, akkor Nagy Britannia, és Hollandia a' Portugallia ellen kezdett háborúnak megszüntetésére fordítsák minden erejüket. Ezek a' Tractatus szavai. Hogy tehát a' Brittus Seregnak Portugalliába történt szállítása kimentődjék, előbb azt kellene megmutatni, hogy Frantzia, vagy Spanyol Ország, Portugalliát megtámadták. A' Times szerint már régen vitédik az a' kérdés, valljon ha a' Braganzai Ház Hertzegi között támadt had meg nem szüntetik, képes leend e' Portugallia politikai, és kereskedési összeköttetéseit Angliával folytatni. Másodszor a' Times azt állítja, hogy Dom

Miguel az által, hogy a' Spanyol Proctendenst a' Portugalliába való beütésre nógatta, Donna Mária jussait megsértette légyen. Úgy, de Don Carlosnak, — egy Portugalliai Hertzegnél kötött házasságánál fogva jussa volt, menedéket Portugalliában keresni: azért még testvérének életében, és megegyezésével ment oda familiástól. Később az igaz vonakodott bátya kívánsága szerint — Olasz Országba utazni, a' hová ötlet szerette volna a' Királyné száműzetni. A' mi azomban azon állítást illeti, hogy Don Carlosnak Portugalliában való tartózkodása okot nyújt Anglia részéről a' beavatkozásra, tehát éppen avval a' jussal lehetett volna mondani, hogy Berry Hertzegnének Holyroodban volt tartózkodása, okot nyújthatott volna Anglia ellen kikelni. Az esetek egyformák avval a' különbséggel, hogy Don Carlos még 1832-dik esztendőben, bátyának, az egész Cabinétnak, sőt magának a' Királynénak megegyezésével, sőt VII-dik Ferdinand Király által helyben hagyott és alá írt Decretum következtében esmérte el a' Spanyol thrónus törvényes Örökösének.

Dublinban egy jóltévő intézet javára adatott vendégség alkalmával O'Connell Ur újlag beszédet tartott az Unió felfüggesztése mellett: „Én úgy mond, a' többek között, meg vagyok a' felől győződve, hogy az Uniót minden betsületes Irlandus kívánja felfüg-

geszteni, és senki sem fogja magát abbéli gúnynak kitenni, hogy Országának állapotját nem tudná maga is elintézni: Sőt a' mi több, én azt hiszem, egy nép sem képes inkább magát igazgatni, mint az Irlandi. Alig ha van tsak egy is közöttünk, ki magát az Unió felfüggesztésének ellene szegezné: én senkit sem találtam, ki azt hasznosnak nem tartaná, ha tsak egyszer végrehajthatnók, — olyanokra azonban akadtam, kik a' változás veszedelmétől tartanak. (halljuk) Úgy, de hisz az Emancipatio előtt, ugyan az az aggodalom lepelt meg sokakat. Emlékezzünk reá, 's úgy találjuk, hogy akkor ugyan' az az alaptalan félelem uralkodott, és még is az a' nagy Revoluzió, a' társaság minden meg-rázkodtatása nélkül ment véghez. Ugyan e' volt az eset a' Párlament Reform alkalmával is: nagy, és veszedelmes felforgatásoktól tartottak, 's még is, egy kevés ideig tartó — természetes surlódás mellett mindennek vége vólt, a' nélkül, hogy a' társaságra nézve legkissebb veszedelmet hozott vólna. (tetszés) Így lesz a' dolog az Unióval is, az aszszonyi, és gyermeki aggodalmak azon nyugodalommal, mellyel a' változás véghez menend, szégyenné fognak tétetni. Az Unió gyömöltsei, legközelebb, a' kényszerítő bill által, sajnosan mutatkoztak. (tetszés) Az említett billt Nagy Britanniának reformált Párlamentje toltá nyakunkra. Az Unió felfüggesztése szükségének megmutatására, elég légyen ama bill végrehajtásának módját előhoznom. Némelly Angoly Ujságok, nevezetesen a' Courier azt állítja, hogy a' Catholicusok Emancipatzióját egyedül az Uniónak köszönhetjük. Ennél nagyobb igazságtalanság soha sem mondatott. Hát az Emancipatzióért 29 esztendeig tartott küzdésünket tsak az Uniónak köszönhetjük? — sőt ellenkezőleg, — az Unió kés-

leltette azt. — 1794-dik esztendőben az Irlandi Protestans Párlament majd mindent helyben hagyott, — és mi előtt 5 esztendő lefolyt vólna, az Irlandi Párlament felszabadította vólna a' Catholicusokat, de a' helyett 29 egész esztendeig hurtzolt bennünket az Angoly Párlament. A' Courier annál fogva hibázik, midön azt mondja, hogy az Emancipatzió tsak Angoly Párlamentben lehetett véghez mennie. Ilyen okoskodáson az Oskolás gyermekek is nevetnének. Erre a' Szónok abbéli állítást kívánta megtzáfolni, mintha Irlandia, az Angliával való egyességből valami hasznot húzott vólna, sőt inkább amannak kárára, ennek pedig igen is előmenetelére szolgált. Mit tett, úgymond a' Párlament Irland javára? tsak valamit mondjon valaki, 's lekötöztetnek érzem magamat. Anglia, és Skótzia, az igaz, jó Reformbillt nyertek, de Irlandra nyomorúlt egy billt toltak. A' Couriernak, tudom, nem tetszenek ebbeli panaszok, — de szeretném tudni, mit felel, ha kérdem: Mit tett Anglia az Unio ólta Irland javára? a' kereskedésnek mellyik ágát elevenítette fel, vagy vette óltalma alá? mellyik Fábrikát gyarapította? mimódon mozdította elő a' földművelést? Megszüntette e' belső viszálykodásainkat? úgy hiszem, — nem, — mert még mindég gerjesztik a' meghasonlást az által, hogy a' Protestánsoknak minden alkalommal elsőséget adnak a' Catholicusok felett. Azt vetik, hogy a' Párlament az Unio ólta 12 milliom font sterlinget szavazott Irland javára. Úgy de ki pénze vólt ez? a' magunké! (tetszés) mert az Unio ólta Irland bevétele mindég felül múlta a' kiadást. A' Courier végre avval akar bennünket vigasztalni, hogy Nemzetségünk függése örökségül maradt reánk. Hát valljon a' függés valósággal örökségünk nekünk? Ta-

gadam, — azt senki sem mulatja meg, 's a' függésben való tartás folytatására nem is lelnek más módot, mint midőn közöttünk a' viszálykodás magvát kiszórják. Az Irlandus Nemzet független volt, mikor én születtem, — miért nem lehetne tehát most ismét azzá? én soha sem vettem, 's nem is fogom magamat alája vetni az Uniónak, — minden törvényes módon küzdök annak felbomlására. (tetszés) minden betsületes embernek kötelességében áll, ama hasznok elérésére törekedni, mellyek az Unio felfüggesztéséből Irlandra nézve háramlandanak. Mi Irlandnak szabad óltárokot szereztünk, tehát illő, hogy szabad intézeteket is adjunk. Itt az a' kérdés forog fenn, valljon Irland, kőldülő Provintziája maradjon e' Angliának, vagy pedig független Országgá legyen? (tetszés) Valameddig számon egy szót ejthetek ki, és testi erőm megengedi, mindent el fogok követni, hogy Irlandia azt a' helyet foglalja el a' Nemzetek sorában, mellyre természetes jussa vagyon. Anglia csak 8,500,000 lakost számlált akkor, midőn az Unio keresztül ment, 's 8 egész esztendeig viselt véres háborút majd egész Európa ellen. Most Irlandban 8 milliom lakos vagyon. Nyomorúlt ember az, 's nem érdemli meg a' szabad nevezetet, a' ki hazája lealáztatását hideg vérrel nézi. Én megvetem az olyanokat, kik Irlandusoknak nevezik magokat, 's még is hazzájok szolgaságában megegyeznek, — — és most — igyunk az Unio felbomlására! minden igaz Irlandus velem együtt tart! (zajos tetszés.)

(Globe.) Az Unio felbomlására nézve egy új munka jött közre, mellyben a' többek között ez van: „Irlandnak csak 18 esztendeig volt független törvényhozás. De mi történt ez alatt? a' két Királyság törvényhozásának identitása, úgy szólván csak történetből tar-

tatott fel, — lázzadás ütött ki, melly a' Státus léttét fenyegette, 's Angliának ellenségei Irlandnak veték szemeket, mint a' bétsapásnak legalkalmatossabb pontjára. 1785 ban azt mondta Lord North, hogy Anglia, és Irlandia, politikai hatalomra nézve egyformán állanak egymáshoz, éppen úgy, mint két idegen Nemzetek.“ Mivel Angliában az Uralkodás örökösödésbeli jussa azon alapúl, hogy a' korona csak Protestansra mehet által, igen természetes, hogy egy olyan törvényhozó hatalom, mellynek tagjai leginkább Catholicusokból állanak, legelőbb is ama principiumot változtatná meg.

Hogy Lord Grey első Miniszteri hivataláról le akar mondani, — merő költemény.

SPANYOL ORSZÁG.

(Memorial Bordelais.) Gen. Liaudernek a' Spanyol Királynéhoz írt levele igen kemény kifejezésekben van foglalva. Nem a' jobbágynak Koronás Fejéhez intézett felírása az, hanem inkább fenyegetés, melly egy olyan embertől jön, a' ki önnereje által magasra emelkedett, 's most már elég erősnek érezi magát, a' hatalomnak ellent állani. A' levél hossza nem engedi, hogy azt egész kiterjedésében közöljük, azért csak némelly pontokat érintünk. A' bévezetés után, Ze a Miniszter igazgatása felett, ketté töri a' páltzát, mert úgymond a' közbékesség veszedelemben forog, 's Isabellának thrónja felforgattatik. Azután előszámlálja a' Nemzetnek politikai szükségseit, kívánságait, és reményeit. A' Corteseket minden haladék nélkül öszve akarja hívni, és a' Státus hitelnek új Systemát adni: erre ismét Ze a Miniszteriumának fordul, melly a' Nemzet nagyobb részétől gyűlöltetik, 's végre így szól: A'

fő városi nyughatatlanságok visszhangra találnak a' Kerületekben, és mivel az emberek rendszerint a' kívánságtól tette mennek által, a' tett pedig kedvező környülállások mellett, kedvetlen következeseket szül, tehát igen tartok tölle, 's ebbeli félelmemet Felséged előtt el nem titkolhatom, hogy erőszakos elnyomások által tsak nagyobb zavar eszközöltetik, melly által a' közbékesség komoly, sőt irtóztató jelenetté változik. Kérem azért Felségedet, ezen merész, és őszinte nyilatkozatásomat végye fontolóra, a' nélkül, hogy a' felett Minisztereivel tanátskozzék. Az egekre kérem Felségedet, válaszszon más Miniszteriumot, melly inkább képes leend a' Nemzethe bizodalmat önteni. Noha itt tsak némelly pontokat adánk elő, még is ezekből is könnyen ki lehet venni, minő szemmel van az egész levél írva. Azt mondják, hogy a' Miniszterium válaszának következesében, a' Cataloniai lakosok kívánságok, nem igen nyer telyesedést.

(Indicateur de Bordeaux.) A' mit ez előtt 3 hónappal Zea Miniszteriumáról mondtunk vólt, most alkalmasint megvalósodik. Catalonía még ugyan nem zendült fel egészen, de még is egy 50,000 polgár katona által aláírtt Protestatziót nyújtott bé az első Miniszternek az úgy nevezett Doctrinारे felekezett ellen. Ez megmutatja, hogy a' Constitutzionalis rész erzi a' maga erejét, 's a' Királyné rosszszül áll, hogy a' Constitutziót, mellyet ez Önn hatalmával, és tekintetével béhozhatott vólna, most már fegyver által kényszerítettik annak telyesítésére. Hát már most mit tsinál? Frantzia Országot szóllítja e' fel, hogy a' Nemzetnek politikai kívánságaikat elnyomhasssa? — Kötve hiszszük, mert a' Juliusi Kormány nem meri — a' Restaura-

ció által ama szerentsétlen Országban 1823 ban jádzott szerepet ismételni.

(Bulletin du Soir.) Cataloniában közönséges lázzadás ütött ki, mellynek tzelja a' Miniszteriumot megbuktatni, és Spanyol Országának új Constitutziót adni. A' lázzadók fejek Llauder Generalkapitány, Cataloniának igazgatója.

(Indicateur.) Bayonne Jan. 12 kén Jaureguy Oberster, (El Pastor) Jan. 11-kén 1000 emberrel Sz. Sebastianba ütött bé, miután az Insurgenseket egész Bergeráig üzte maga előtt. Sz. Sebastianba azért tért vissza, hogy Guipuzcoának azon részéből a' Guerillákat kipusztítsa.

(Times.) Madrid Jan. 7-kén. A' Királyné, egy Decretuma által, Zarco del Valle Urra bízta a' Hadi Departamentumot. Így tehát a' Cabinet most 4 rendes tagból áll: úgymint Zea a' külső dolgokra ügyel, 's a' Conseilban előlül: Burgos a' belső dolgokat viszi, 's ideig óráig a' Finantziát is: Zarco a' hadi dolgokat 's ideig óráig a' tengerit, és Gonzalez a' Justitzot: ez utóbbira nézve még nem akadt ember, a' ki Zeának és Burgosnak kinezeteivel megegyeznék. Barcelona-ból, és Cataloniából folyvást kedvetlen tudósítások érkeznek Attól tartanak, hogy Llauder, a' ki Cataloniából való, 's az ottani lakosokra tsak nem főhatalmat gyakorol, nem tsak maga rázza le nyakáról az engedelmesség jármát, hanem példáját O-Casztliának Generalkapitánnya Quesada, és más két társai is támogatni fogják. A' mi szabad gondolkozást, és mívelést illet, Barcelona talán első Város a' Spanyol Országának. A' lakosok majd minden kivétel nélkül Christinók: azért a' Király halála után közre botsátott Proclamatzió telyeséggel nem vólt ízlé-

sek szerint: azonban a' Don Carlos résziré kiütött nyughatatlanságok ekkoráig a' Barcelonai Constitucionalisokat tsendességben tartották. Valameddig a' Királyné ügye veszedelemben forgott, a' Barcelonai polgárok egész készséggel fegyverkeztek fel általmazására: de most, miután, a' veszedelem jobbadán elhárított, szavokat felemelikideájoknak létesítése végett: azért összevgyűltek, — tanátskozásait Llauder Generálkapitánnyal közölték, a' ki egyik Adjutánsát azonnal a' Királynéhoz küldötte, terjesztené eleibe a' Cataloniabeliek kívánságokat. Az nem újság, hogy egy tartománynak Generálkapitánya a' Miniszterekkel újrat húz, 's a' Kormánnyal közbenvetetlen levelezésbe teszi magát, — de az talán először történik most, hogy egy Vice Király a' nép véleményének organja, és a' Kormány rendelményeire nézve ellenőrséget gyakorol. Most már az a' kérdés, miképpen fogadják a' Miniszterek ezen kihívást? hihetően megelégesznek avval, hogy a' lakosokat kívánságok teljesítésével felbiztatják, — mert valóban bajos dolog volna, — jelenleg, — zűrzavarok közepette, a' Catalonai Generálkapitányt tettéért számadásra vonni, és a' történt sértést megboszszerűlni.

(Messenger des Chambres.) General Llauder; mihelyest felírására küldött izenetje, a' Királynétól megérkezett, az Ayuntanuevitot összevgyűjtötte, 's eleibe terjeszté a' Választ, mellyet a' Cataloniabeliek nem örömezt fogadtak el. A' nemzeti gárda 7-dik osztálya azonnal felfegyverkezett, 's a' Királynéhoz egy második Követ küldött avval a' nyilatkozatással, hogy ha tsak a' Miniszterium nem változik, Catalonia fel óldja magát a' Kormány eránt való engedelmesség alól. Azok, kik Cataloniának kiterjedését, és lako-

sainak nagy számátlesmerik, a' kik tudják, hogy 7 erősséggel, és nehezen bévehető várakkal bír, de kivált, kik a' lakosoknak, függetlenséghez való ragaszkodásokat méltatni tudják, General Llauder, és a' Municipalistisztviselőknek lépéseket is fogják tudni méltatni.

(Memorial des Pyrenées.) Bidassoa határitól Jan. 10-kén. Az összevgyűjtések újolag félbeszakadtak: Behobiában nem járnak kelnek a' Kurírok, és Utasok. Lersundi Oberster Haditanátsot tartott, hogy a' Carlisták megtámadásokra készen tartsa magát a' sereg.

Sz. Jean de Luzból Jan. 15-ről jelentik: Éjszaki Spanyol Országban a' polgári háború ismét komoly alakot vont magára. A' Carlisták a' Királyné Katonáira ütöttek, 's a' többek között írják, hogy ez utóbbiakból 240-et Urdach klostomba zártak vólt. El Pastor 500 katonával azonnal segítségére indult, de útközben megtudta, hogy a' 240 legény magának az ellenség közt útát tsinált, közzülök magokat kivágta, és szerentsésen Frantzia Ország határszéléhez érkezett. Valdespina, és a' Carlistai Junta, a' Királyné katonáitól üzöbe vétetvén Navarrába szöktek, hol szinte üldöztetnek.

(Sentinelle de Bayonne.) Teremeinkben az új eset, melly politikai helyzetünket nagyobb zavarba hozza, a' közbeszélgetésnek egyedül való tárgya. Cataloniának nyilatkozása, a' Kormányt felette nyughatatlanítja, — egymásután több Miniszterialis gyűlések tartattak, a' nélkül, hogy elhatározták volna, mi tevők légyenek a' kihívás következésében? Hoszas vitatás után, végre Llauder Generálkapitányhoz imez válasz intéztetett: „Fájdalommal olvasta Ő Felségének, a' Királynénak Kormánya azon felírást, mellyet Ex-

cellentziád, a' Catalõniai tisztviselõkkel egyetértõleg, általunk, Hozzája küldött. Foglalatja által nem akartuk O Felsége szívét megkeseríteni. Reményljük, Excellentziád, érett megfontolás után egyet ért velünk, 's hasonló iroványnak ezentúl helyet nem ad. Azért az említett Felírást megsemmisítés végett vissza küldjük." Némelyek azt állítják, hogy a' Királyné, maga saját kezével is írt legyen a' Generálnak hasonló értelemben, kinek viszonzizenetje óhajtvá váratik. Ezen Generál characterébõl ítélvén, könnyen megeshetik, hogy hathatósabb eszközhöz fog nyúlni, 's Galiciával, és Arragoniával egyetértõleg kényszerítendi a' Kormányt, a' Felírásban foglalt kívánságnak telyesítésére.

(Moniteur.) A' Spanyol Miniszterium részszerint megváltozott: Zeának helyébe, Martinez de la Rosa, a' Justiz Miniszter helyébe pedig Gareli Ur lépett. Tengeri Miniszterré, ideig óráig Vasquez Figuersa, Finanz Miniszterré pedig Arnalde nevezetett. A' többi Miniszterek, hivataljokban megmaradtak.

(Messenger des Chambres.) Madrid Jan. 12-kén. Egy Carlisai, mások szerint liberalis öszveesküvés fedeztetett fel, mellynek tzélja volt a' Királynénak, 's két leányainak megölettetése: az öszveesküdteket, gyülések alatt tapogatták ki. Két Státus Tanácsos, két elõkelõ pap, 15 Hellebardierok, 's egy Abbás már fogságban ülnek: szándékjuk volt egy titkos gráditson, a' Királyné hálósobájába lopódnani, 's ott az irtóztató tettet véghez vinni. A' fővárosban nagy a' zürzavar. Llauder felírását a' Hadi Miniszterium eleinte titkolta a' Királyné elõtt, 's Zea Miniszter Remisát alattomban Barcelonába küldötte, olly tzélból, hogy Llauderrel barátságos

úton egyezne meg, de még minekelõtte Remisa rendeltetése helyére érkezett volna, Caratala General a' fő városba jött, 's ez Zeát más gondolatra bírta: noha tehát a' Kormány elégé titkolta a' felírást, még is munkássága következtében világosságra jött, annyival könnyebben, mivel az, másolatban többeknek is megküldetett.

A' Journal du Commerce ekképpen okoskodik a' Spanyol Miniszteriális változás felett: a' Fél-sziget ügyében nagy lépés történt: Zea és társai, megbuktattak, 's az új Miniszterium liberalisokból, és mérsékelt Constitutionalisokból választatott. Martinez de la Rosa az 1820-ki Corteseknek nagy befolyású tagja, a' Cabinét feje lett. Gareli új Justiz Miniszter, hasonlóúl egykori Cortesdeputatus, 's VII-dik Ferdinand végrendelésében kinevezett Regenstanácsosoknak egyik tagja. Az új tengeri Minisztert Vasquez Figuez Figueroat semmirõl sem esmerjük: Aruaó Justiz Miniszter törvénytudományáról híres, és éppen úgy, mint Burgos, az A francesadosnak felekezetehez tartozik. Burgos, és Zarco del Valle a' Miniszteriumban maradtak. — Kegyelem a' bûnösöknek, a' sajtó szabadságnak nagyobb kiterjedése, a' Finanz Systemának egészleni megváltozása, 's a' Cortesek meghívásokra, 's 2 Kamarákra való osztásokra teendõ elõkészületek, — ezek leendenek véleményünk szerint Martinez de la Rosa Miniszteriumának elsõ lépései.

(Indicateur de Bordeaux.) Bizonyosnak állítják, hogy General Llauder példájára, Castaunon General is hasonló felírást intézett a' Királynéhoz, 's hogy ezen Felírást a' Sz. Sebastiani Elõljáróság is aláírta legyen. Llaudernek felírása a' Miniszteriális tanács által kárhoztattatott, de még is Com-

mandójától, — félelemből el nem mozdított, hanem a' boszszuállást alkalmasabb időre halasztották.

KRAKÓ SZABAD VÁROSA.

Berlini lapok Jan. 16-ról Berlinből jelentik: O Felségének az Orosz Császárnak itteni Residence által, Krakó Szabad Városának Senatusa a' felől tudósított, hogy felsőbb határozatnál fogva, a' most Oroszországban lakó hadi foglyok, kik bétudják bizonyítani, hogy Krakó Szabad Városából valók, engedelmet nyernek a' haza menetre. A' Senatus hírül adja imez örvendetes határozatot azoknak, kiket a' dolog közelébbről illet. A' napokban az Izraeliták megtérítésekre, Angoly Missionariusok érkeztek ide, kik immár a' Sz. Irásból 100 példánynál többet osztogattak ki a' Zsidó közönség között.

M A G Y A R O R S Z Á G.

P o ' s o n, Jan. 28-dikán. A' Törvényszékek elrendeléséről mindennap folynak Kerületi tanátskozások. Ekkoráig az Egyházi Székekről szöllő IX-dik tzikkelyig haladtak.

P á p a. Méltóságos Gróf Tolnai Festetics László Ur Ö Nagysága, a' Tudós Férjfiaknak Ditső Pártfogója, tekintetbe vévén Fő Tisztelendő Bezerédi Bezeredy Miklós Pápai Plébánus's Esperest Urnak, ugy is, mint valóban buzgó, 's példás Egyházi Férjfiának, úgyis, mint a' ki ritka ügyességgel, 's béléltással birván a' polgári közdolgozásokban is a' Vármegyei Gyűléseken ki tűnő ékesen szöllással szokta a' Király', Haza Jussait, és a' szegény adozó nép ügyét pártolni, — sokféle érdemeit: Ötet Hahóti Apáttá, 's Keszt-

helyi Plébánussá kegyesen kinevezni méltóztatott. Igy megfosztalott Pápa azon Lelki Pásztorától, kit mindenek szerettek tiszteltek.

Szabad Kir. Szabadka városában e' f. Jan. 14. 15 és 18 kán tartatott Nsgs Rászonyi Sándor Ts. R. Tanátsos Urnak, mint e' végre kegyelmesen kineveztelett Királyi Biztosnak vezérlése alatt a' tiszti újítás e'szerént ment véghez: A' külső Tanátsban megürült 18 helyre következő személyek választattak: Ns. Gálfy János, Mukits Miklós, Szakmeister János, Bajsai Vojnits István Nemes Bács Vármegye Táblabirája, Miloszavlyevics Áron kereskedő, Bajsai Vojnits András Nemes Bács Vármegye Táblabirája, Perchich Márton eddig volt templom atya, Sztipich István, Trachta János vasáros, Aradszky János, Tamasy János, Skenderovics István, Lázár Ferentz tizmadia, Jósich Miksa, Sarcsevics András, Radnics János ügyész, Pilaszenovics Károly Nemes Bács Vármegye Táblabirája, Szudarevics Tamás, szószöllónak Nemes Gyelnics Miklós eddig helyettes szószöllő. A' külső Tanátsnak tagjai ekképen kipótolva lévén, a' belső Tanátsra nézve ekképen történtek meg a' választások: Főbirónak Ttes Nemes Mukics Simon eddig volt Polgármester és mostani úgy előbbeni országgyűlési érdemes Követ, Polgármesternek Ttes Szárics Jó'sef eddig volt Tanátsnok, Kapitánynak Ttes Skenderovics Simon eddig volt helyettes Kapitány. Az öt megürült tanátsnoki székekre következők jutottak: Tekintetes Jósits Boldizsár eddig volt Főjegyző, második helyre Nemzetes Villov György törvények doctora eddig volt tiszti Főügyész, 3 dik helyre Nztes Bacsh Mihály eddig volt első Aljegyző, ki mindazáltal a' köz óhajtásnak engedvén, a' rendes tanátsnoki hivatalról

önként lemondott, 's a' választás által nyert szék elsőbbsége megtartása mellett számfeletti tanátsnoki tizimmal Főjegyzőnek neveztelett, kinek helyében rendes Tanátsnokká Kulmechits István hites ügyvéd, 's eddig volt kórház számadó; 4-dik helyre Pertich Gergely eddig volt 2 dik Aljegyző; 5-dik helyre Kádár Jó'sef eddig volt Levéltárnok választattak. Továbbá Ő Nagysága Kir. Tanátsos és Biztos Ur a' tiszti választást folytatván Demerätz Alajos hites ügyészt phil. és törv. Doctorát 's eddig volt árvák atyját tiszti Főügyésznek, Zombortsevits Ferentz hites ügyvédet első Aljegyzőnek, Arnold Gottfrid hasonlóképpen hites ügyvédet második Aljegyzőnek, Loosz Simont továbbá Levéltárnokká kinevezni méltóztatot. Annakutánna választás által Alkapitány ságra Lénard István eddig volt tiszt. Aljegyző, árvákra ügyelő tiztségre Vojnits Gergely, és Hofbauer Antal előmozdítottak, úgy a' többi altiztségek is részszerént választás, részszerént kinevezés által kipótoltattak. Melly közönséges megelekedéssel, és ritka példájú tsendességgel véghezvitt tisztiválasztás eránt a' fent nevezett városközönsége tartozó kötelességének vélte lenni feljebb tiszt. Kir. Biztos Ur Ő Nagyságának, kinek tulajdon igazságszeretete, böltsessége és szelíd bánásmódja e' városunk nagy ügyét több környületek öszveütközései között is olly szerentsésen kivitte, tartozó háladatoságát, és valódi köz szeretet, és tisztelet érzéseit nyilván és a' végre kijelenteni, hogy boldogító biztossága Ő Nagyságának míg városunk fenn marad, mindenkor áldásban fog maradni. Ezen tisztiújítás végezetével az az

Januártus 19 dik napján Tettes Munkits Simon Főbíró Ur által adatott gazdag és fényes ebéd alkalmával, mellyen Nagyságos Kir. Tanátsos és Biztos Uron kívül az egész Nemes Tanáts, és más előkelő Uraságok és polgárok is jelen voltak — tiszteit Főbíró Urnak lelkes köszöntései által ditsőségesen Uralkodó Fejedelmünk, nem különben ifjabb Királyunk, Nádor Ő Hertzegsége, és az egész Uralkodó Felséges Ház, továbbá a' Nagyméltóságú Kormányshékek, és Ő Nagysága Kir. Biztos Urunk idvezeltettek.

A' közelebb mult Debreczeni Januáriusi vásár a' mint írják; ollyan rossz volt, a' millyenre a' most élők nem emlékeznek. Ezt főképpen a' sok esőzés által mód nélkül elromlott és terhelt szekerekkel járhatatlan utak okozták; a' honnan több Bétsi és Pesti Kereskedőknek portekáit kénytelenek valának a' fuvarosok útközben lerakni, minthogy azokat tovább és ide helyére szállítani lehetetlen volt. A' honnan sokan a' kereskedők közül portekájok meg nem érkezvén, tsak nézői voltak a' vásár nyomorúságának. Elgondolhatni, hogy annyi eső az útszák földjét is feláztatván a' szár közepig 's neholt terdig erő sár miatt, a' vásárolni kívánók sem igen jelentek meg a' vásárban.

A' Pénz folyamat Januárius' 30-dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95 7/16
Az 1820-béli sorsosok: 206 1/3
Az 1821-béli hasonlók: 135 7/8
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: — — for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1216 1/2 for. ton
Conv. Pénzben.